

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 658.8(478)

В.М. Анікеєнко

МЕХАНІЗМ ВІДТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

У статті автором доведено, що завдання, які стоять перед сільським господарством, у сучасних умовах неможливо виконати без належної участі держави в розвитку інноваційної діяльності й відтворенні інноваційного потенціалу, які є фундаментом соціально-економічного оновлення АПК. Державний вплив на інноваційний потенціал АПК повинен мати інтегрований характер, що передбачає організаційно-економічне й техніко-технологічне оновлення агропромислового виробництва. Як взаємопов'язане ціле розроблено принципи впливу державної інноваційної політики на відтворення інноваційного потенціалу агропромислового комплексу. Ці принципи реалізує інтегрований підхід до розвитку сільського господарства, що передбачає змішану модель економічного розвитку, яка поєднує самостійність сільгоспвиробників з державним впливом.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, інноваційний потенціал, інституціональна модель, інституціональні перетворення.

I. Вступ

Вирішення завдань, що стоять перед сільським господарством країни, можливе тільки в руслі інноваційного розвитку галузі, зокрема підвищення ефективності й конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва.

Без участі держави досягнення цих цілей неможливе. Відповідно, роль держави у відтворенні та розвитку інноваційного потенціалу агропромислового комплексу значно зростає на основі комплексного управління інноваційним процесом і створення інноваційної інфраструктури агропромислового комплексу.

II. Постановка завдання

Мета статті – обґрунтувати й запропонувати принципи державного впливу на відтворення інноваційного потенціалу.

III. Результати

Розглядаючи інноваційну діяльність як фундаментальну основу якісного й кількісного соціально-економічного зростання агропромислового комплексу в системі громадського відтворення, ми вважаємо, що державна політика в аграрному секторі має бути спрямована на: **по-перше**, забезпечення правового регулювання інноваційного розвитку та захисту інтересів учасників інноваційної діяльності; здійснення прямої й непрямої підтримки генерування та реалізації інновацій в аграрній сфері; **по-друге**, визначення й реалізацію пріоритетного розвитку АПК в руслі державної інноваційної програми; **по-третє**, розвиток ефективних форм кооперації й формування організаційно-економічних структур, які можуть забезпечити інтеграцію від-

повідних напрямів діяльності в області галузі, науки й виробництва; **по-четверте**, на створення та розвиток інфраструктури інноваційної діяльності; **по-п'яте**, підготовку кадрів у сфері інноваційної діяльності для АПК; **по-шосте**, пріоритетний розвиток матеріально-технічної бази АПК; **по-сьоме**, формування галузей інноваційної системи в АПК, яка повинна функціонувати на основі єдиної науково-технічної політики держави; **по-восьме**, вивчення економічного механізму управління й стимулювання інноваційних процесів в АПК на всіх рівнях; **по-дев'яте**, розвиток міжнародної співпраці у сфері інновацій.

Концепція державної інноваційної політики в агропромисловому комплексі повинна, крім іншого, визначити основні напрями організаційно-економічного й техніко-технологічного оновлення агропромислового виробництва, зважати на специфіку та особливості сільськогосподарського виробництва щодо екології, земельних відносин, природно-кліматичних умов, соціально-трудова відносин в аграрному секторі.

У зв'язку з вищевикладеним, нами розроблено принципи впливу держави на відтворення інноваційного потенціалу агропромислового комплексу, з урахуванням яких і повинні здійснюватися державна стратегія й політика в аграрній сфері. На нашу думку, вплив держави на інноваційний потенціал АПК має будуватися на основі таких принципів.

Принцип 1 – наукова основа впливу з урахуванням системного підходу, взаємодії й інтеграції наук, обґрунтованості рішень і практичних дій з реалізації інноваційної політики та процесів.

Принцип 2 – пріоритетність інноваційних підходів; забезпечення на всіх рівнях відтворювального процесу пріоритетності інноваційного підходу.

Принцип 3 – інтеграція, здійснювана підприємствами й організаціями в ході розгортання на базі НТП інноваційного процесу в АПК.

Принцип 4 – системності: стратегія державного впливу на ІП АПК має бути складовою загальної стратегії соціально-економічного розвитку країни, а економічний механізм – спрямований на активізацію, стимулювання і його підтримку.

Принцип 5 – концентрації ресурсів на генеруванні, освоєнні й виробництво нової продукції, технологій, підготовці кадрів і НДДКР.

Принцип 6 – партнерство держави з усіма організаціями інноваційної інфраструктури з метою підтримки інноваційної діяльності та створення конкурентного ринкового інноваційного механізму.

Принцип 7 – екологічна спрямованість впливу держави, пов'язана із здійсненням контролю з боку держави за дотриманням екологічних норм і вимог, при формуванні та розвитку інноваційних процесів в АПК (не допускати забруднення довкілля, дотримуватися санітарно-епідеміологічних норм, а також пожежної, технологічної безпеки).

Принцип 8 – прогнозування, пов'язане з упровадженням у практику інноваційного прогнозування розвитку АПК; інноваційні прогнози повинні розроблятися одночасно із соціально-економічним планом і визначати сценарії розвитку інноваційної діяльності в АПК з урахуванням світових тенденцій і необхідності модернізації техніко-технологічної структури аграрного сектора та її конкурентоспроможності.

Принцип 9 – розвиток інфраструктури ІП АПК з метою забезпечення ефективної інноваційної діяльності.

Принцип 10 – комплексності впливу держави на ІП АПК, з урахуванням не лише прямих результатів, а й непрямих; це також сприяє утворенню синергетичного ефекту з позитивним знаком.

Принцип 11 – забезпечення безпеки всієї діяльності агропромислового комплексу з профілактикою потенційно небезпечних для людини, природи, середовища окремих науково-технічних інновацій.

Принцип 12 – плановий вплив держави на ІП АПК, який має будуватися на основі стратегічного плану комплексного розвитку агропромислового комплексу з обов'язковою умовою ефективного розвитку сільського господарства в межах національної економіки; планування та програмування ІП АПК слід розглядати як складову державного регулювання, у результаті якого стратегічний план повинен стати керівництвом до дії.

Принцип 13 – державна підтримка інноваційної діяльності в АПК, яка здійснюється непрямыми й прямими методами.

Принцип 14 – синергетичність: націленість державного впливу на ІП АПК на максимізацію синергетичного ефекту в агропромисловому комплексі.

Принцип 15 – правове забезпечення: вплив держави на ІП АПК повинен супроводжуватися формуванням і розвитком відповідної законодавчо-нормативної бази.

Принцип 16 – соціальна спрямованість: дія держави на ІП АПК повинна відбуватися з урахуванням створення необхідних соціально-трудова умов для всіх категорій працівників АПК, особливо на селі.

Сформульовані принципи державної інноваційної політики подано в концентрованому вигляді в таблиці.

Таблиця

Принципи впливу держави на інноваційний потенціал агропромислового комплексу

№ з/п	Назва принципу і його зміст
1.	Науковість: вплив держави на ІП АПК повинен мати наукову основу
2.	Пріоритетність розвитку інноваційних процесів як основи підвищення ефективності виробництва й конкурентоспроможності
3.	Інтеграція спільних дій у науці, впровадженні нових технологій в АПК
4.	Системність стратегії державного впливу на ІП АПК має бути складовою загальної стратегії соціально-економічного розвитку економіки країни
5.	Ресурсна концентрація на освоєнні та виробництві нової продукції, технологій АПК, підготовці кваліфікованих кадрів і НДДКР
6.	Партнерство держави з усіма організаціями інноваційної інфраструктури з метою регулювання та підтримки інноваційної діяльності, створення конкурентного ринкового інноваційного механізму
7.	Екологічна спрямованість впливу держави, пов'язана з контролем за дотриманням відповідних норм і вимог у галузі екології при формуванні й розвитку інноваційних процесів
8.	Прогнозування, пов'язане з упровадженням у практику інноваційного прогнозування розвитку АПК
9.	Розвиток інфраструктури ІП АПК з метою забезпечення ефективної інноваційної діяльності
10.	Комплексність впливу на ІП АПК, що враховує прямі й непрямі результати
11.	Забезпечення безпеки науково-технічних розробок, інновацій при здійсненні відповідних проектів для АПК
12.	Плановість впливу держави на ІП АПК, що базується на стратегічному плануванні й комплексному підході до розвитку АПК
13.	Усебічна підтримка ІП АПК з боку держави
14.	Синергетичність: націленість державного впливу на ІП АПК на досягнення максимізації синергетичного ефекту в агропромисловому комплексі і його галузях
15.	Правове забезпечення на належному рівні формування, функціонування та розвитку ІП АПК відповідно до законодавчої бази
16.	Соціальна спрямованість: вплив держави на ІП АПК має відбуватися з урахуванням створення необхідних соціально-трудова умов для всіх категорій працівників АПК, особливо на селі

Аналіз стану інноваційного потенціалу в аграрному секторі й агропромислового комплексу свідчить про необхідність зміни державного підходу до вироблення соціально-економічного курсу в аграрному секторі економіки країни, що передбачає вироблення нової концепції цього курсу.

До організаційних методів реалізації інноваційної політики ми зараховуємо створення організаційно-управлінської інноваційної системи АПК, в якій системоутворювальні елементи повинні виконувати певні функції відповідно до завдань аграрного сектора всієї системи. Організаційний метод передбачає формування й розвиток інноваційної інфраструктури у вигляді наукових, науково-технологічних центрів, науково-виробничих об'єднань, інформаційно-консультативних служб АПК тощо.

У сучасних умовах ринку особливе значення мають економічні методи, що передбачають: створення економічних передумов для реалізації інноваційних програм і проектів; залучення інвестицій та фінансування інноваційної діяльності; розвиток підприємництва; комерціалізацію інноваційних проектів.

Формування законодавчо-нормативних механізмів, які регламентують інноваційну діяльність в АПК, передбачає ухвалення державних і регіональних законів та інших нормативних документів, що визначають вплив держави на розвиток інноваційних процесів в АПК, відповідальність відповідних міністерств і відомств за виконання програм та проектів.

Важливе значення для виконання інноваційної політики мають соціально-психологічні умови, передусім розуміння всіма товаровиробниками, органами державного управління, а також робітниками й фахівцями цієї галузі значення та ролі інноваційних процесів як одного з найважливіших чинників економічного розвитку галузі.

Не можна недооцінювати значення кадрового забезпечення інноваційних процесів – цієї засадничої умови ефективною реалізації інноваційної політики в АПК. Спираючись на сформовану думку про необхідність розробки механізму активізації інноваційної діяльності в аграрному секторі в руслі державної політики інноваційного розвитку, ми пропонуємо модель розвитку інноваційного потенціалу АПК. Моделювання здійснено на основі таких положень:

1. Модель є системою взаємодії заходів, спрямованих на активізацію й накопичення інноваційного потенціалу АПК.
2. Заходи, включені до складу моделі, згруповано в **чотири** блоки.

Перший блок представлений стратегією й політикою держави в реалізації пріоритетного інноваційного розвитку, створенні інноваційної економіки, оздоровленні фінансової системи, кадровому забезпеченні, розробці

та впровадженні інноваційних технологій, створенні сприятливих умов в соціальній сфері, збереженні екології, розвитку науково-освітніх комплексів в АПК.

Другий блок відображає створення сприятливих умов для системи АПК з метою підвищення ефективності виробництва і його конкурентоспроможності, а також конкурентоспроможності галузі й регіону для підвищення попиту на кваліфіковані кадри, результати НДДКР, новітні розробки та технології.

Третій блок передбачає протидію держави тіньовій економіці, корупції, криміналу.

Четвертий блок – удосконалення організаційно-економічних механізмів інноваційної діяльності.

Усі чотири блоки мають бути активно задіяні в інноваційній діяльності й соціально-економічному розвитку агропромислового комплексу. Це передбачає відповідні зміни політики держави в АПК при взятті курсу на його інноваційне оновлення.

Першим початковим елементом першого блоку є державне фінансування та пільгове кредитування науки, освіти, ключових напрямів НТП як національного пріоритету в аграрній сфері. Ці заходи передбачають накопичення необхідних грошових коштів для фінансування, відтворення інноваційного потенціалу АПК, фінансування заходів з реалізації інноваційної політики із централізованих джерел залучених коштів, зокрема із золотовалютних запасів країни, її стабілізаційного фонду, цільової контрольованої емісії грошей, а також із зарубіжних джерел фінансування.

Разом з державним фінансуванням необхідно використовувати різні економічні форми та механізми. Наприклад, безпосередня участь банків у фінансуванні програм, проектів, НТ розробок, залучення приватного капіталу у вигляді позик, фінансування через створені інвестиційні фонди, а в окремих випадках за рахунок корпоративних джерел фінансування. Що стосується пільгового кредитування, то, на нашу думку, воно не повинно перевищувати 2–3% річних.

Другий елемент першого блоку – наукова, кадрова, організаційна, законодавча, фінансова, ідеологічна, політична, виробнича підтримка державою наукоємних корпорацій і їх позицій на світовому ринку. Саме таку підтримку повинна надавати своїм корпораціям держава, орієнтована у своїй економічній політиці на реалізацію національно-державних інтересів.

Третім елементом першого блоку є розвиток на основі державної підтримки науково-технічних центрів, технопарків, науково-виробничих об'єднань, вертикально кооперативних і інтегрованих об'єднань. Цей напрям успішно апробований країнами, що розвивають як державний пріоритет, науку,

освіту, наукоємні виробництва. На жаль, в Україні в цьому аспекті після розвалу СРСР цей напрям не набув поширення.

Четвертий елемент першого блоку передбачає багаторазове підвищення оплати праці викладачів, учених, інженерів, кваліфікованих робітників для залучення в ці галузі діяльності перспективної молоді, створення сприятливих умов для відтворення кваліфікованих кадрів у науці, освіті, техніці.

Взаємодія державного та приватного секторів у науці, освіті та наукоємних виробництвах дає можливість більш ефективно використовувати кадровий потенціал, виявляти найбільш талановиту молодь у частині її схильності до науково-технічної творчості, сприяє створенню й поширенню конкурентного ринкового інноваційного механізму.

Важливе значення мають формування та розвиток державно-приватного партнерства в науці, освіті й наукоємних виробництвах. Це сприяє підвищенню ефективності науково-технічних розробок, швидкому впровадженню їх у виробничий процес, випуску конкурентоспроможної продукції з виходом її на міжнародний ринок.

Державно-приватне партнерство також сприяє повному й ефективному використанню кваліфікованих кадрів як у техніко-технологічній стороні відтворювального процесу, так і в системі менеджменту при розробці маркетингової стратегії підприємства, в стратегічному плануванні, а також здійсненні державних програм і проектів.

Важливим елементом першого блоку є формування й реалізація інноваційної діяльності безпосередньо в галузях АПК, діяльність з розвитку інфраструктури інноваційного потенціалу.

Інноваційна діяльність у галузях АПК передбачає формування системи освоєння інноваційних технологій в аграрній сфері, заснованих на ресурсозбереженні. Це, передусім, раціональне використання природних ресурсів, повне використання можливостей рослинництва, тваринництва, засобів хімізації та біології, оптимальна експлуатація сільгосптехніки, устаткування, основних і оборотних фондів. Використовувана технологія повинна забезпечити максимальну окупність вкладень. Нові технології й технічні прийоми повинні базуватися на поліпшенні якості виконання технологічних операцій. Наприклад, у рослинництві – підвищення біологічного потенціалу ґрунтів, якісна сівба, дозовані корми, внесення мінеральних добрив, засобів хімізації, своєчасність прибирання без втрат і ушкоджень урожаю; у тваринництві – ретельний підбір видів і порід тварин, створення оптимальних умов утримання, раціонального годування. Водночас слід знижувати питомі витрати використовуваних ресурсів (машин, устаткуван-

ня, насіння, кормів, ГСМ, електроенергії, праці робочих тощо).

Важливим чинником збереження ресурсів є оптимальне розміщення переробних підприємств відносно їх сировинних зон. Це особливо стосується молочного скотарства. Віддаленість, наприклад, виробника від переробників на 50–70 км спричиняє великі витрати на транспортування.

Інтегрований підхід до формування й розвитку науково-виробничого потенціалу мясопродуктивного комплексу може мати велику ефективність при здійсненні заходів з інтеграції та кооперації сільськогосподарських товаровиробників, переробних і обслуговуючих підприємств. Водночас необхідно зазначити, що за своїм змістом освоювані в основних галузях агропромислового виробництва інновації істотно відрізняються за галузевими, функціональними, техніко-технологічними й організаційними особливостями. Наприклад, у сфері економіки, організації та управління АПК вдосконалення організаційно-економічних відносин у процесі виробництва сприяє здійсненню не лише простого, а й розширеного відтворення, упровадженню досконалих форм організації та управління виробничими процесами, спрямованих на максимально-ефективне використання всіх елементів виробництва; у сфері механізації, електрифікації та автоматизації агропромислового виробництва повинні розвиватися нові напрями в частині виробництва й виготовлення нової сільськогосподарської техніки на базі передових технологій (оптимізації робочих параметрів сільгоспмашин, підвищення їх експлуатаційної надійності збільшення моторесурсу, випуску багатофункціональної техніки, розвитку енергетичної бази); у переробних галузях АПК інноваційна діяльність має бути спрямована на технологічне переоснащення підприємств усіх форм власності високоефективним технологічним устаткуванням, удосконалення технологій виробництва продуктів.

Важливу роль в активізації й накопиченні інноваційного потенціалу відіграє інноваційна інфраструктура. На наш погляд, вона являє собою комплекс зацікавлених наукових, освітніх, виробничих і наукоємних структур за участю держави на різних рівнях, задіяних у розробці й виробництві наукової та науково-технічної продукції, що відповідають вимогам ефективного функціонування інноваційного ринку.

До значущих елементів першого блоку належить державна підтримка в грошово-кредитній, бюджетно-фінансовій, податковій, митній галузях. Тут потрібні розробка та прийняття програми уряду щодо забезпечення доступності фінансових коштів і ресурсів для підприємств АПК та його галузей. Слід приділити особливу увагу відлагодженню механізмів, які стимулюють вступ

ресурсів у реальну економіку, що створюють умови для триваліших термінів розміщення коштів в інноваційні програми й проекти. Бажано розробити комплекс заходів щодо здешевлення формованої ресурсної бази, при цьому необхідно мати на увазі заходи із забезпечення фінансової безпеки, мати державні гарантії надійності систем фінансування, здійснювати контроль над цільовим використанням коштів, нейтралізувати фінансові ризики, а також ефективно структурувати фінансові потоки.

Слід виробити митні тарифи й визначити умови їх застосування при експортно-імпорتنних постачаннях продукції, сировини, устаткування, сільгосптехніки, наукоємних технологій, використання яких значно сприятиме якісній зміні показників виробництва і продукції, що випускається; виробити відповідні норми й правила, які стимулюють імпорт продукції інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі.

Значущий елемент першого блоку передбачає вжиття антимонопольних заходів, спрощену процедуру ліцензування, сертифікації, удосконалення законодавчої й нормативної правовій діяльності.

Разом із впливом та участю держави у вирішенні численних соціально-економічних питань діяльності підприємницьких структур у ринкових умовах, найважливішим завданням є регулювання діяльності монополій, особливо у стадії інноваційного розвитку та формування інноваційного потенціалу АПК. Використовуючи антимонопольні заходи законодавчого й економічного характеру (оподаткування надприбутку, встановлення межі цін і межі норми прибутку), держава повинна протидіяти монополізації ринків і підтримці ринкової структури, що формує "зразкову" поведінку фірм. З метою забезпечення безпеки та підвищення якості сільгосппродукції, продукції, отриманої в результаті інноваційної діяльності, вона повинна пройти ліцензування, стандартизацію й сертифікацію.

Другий блок моделі відображає створення сприятливих умов у ринковому середовищі для підприємств інноваційної інфраструктури в агропромисловому комплексі, що забезпечують (сприяють) підвищення ефективності інноваційних виробництв, діяльності підприємств науки й освіти, конкурентоспроможності продукції, що випускається, а також підвищенню попиту на результати НДДКР, новітню техніку та технології. Цей блок представлений рядом елементів. До них ми зараховуємо:

- 1) забезпечення правового регулювання та стимулювання інноваційного розвитку агропромислового виробництва;
- 2) підвищення ролі й відповідальності всіх рівнів влади в проведенні та виконанні державної політики й рішеннях, що при-

ймаються, у частині розвитку інноваційної діяльності в АПК;

- 3) здійснення державного протекціонізму підприємствам інноваційної діяльності, особливо в науці, освіті, наукоємних виробництвах;
- 4) створення механізму розвитку конкурсного середовища серед підприємств, організацій, об'єднань, корпорацій, наукових і освітніх ВНЗ за участю в розробках найбільш рентабельних, ресурсозберіжних технологій;
- 5) посилення ролі регіонів у розвитку інноваційної діяльності;
- 6) державна підтримка на світовому ринку вітчизняної високотехнологічної продукції;
- 7) державне емісійне фінансування й кредитування.

Крім цього, активну роль у розвитку інноваційної діяльності повинні відігравати комерційні організації, іноземні компанії, спільні підприємства. Цьому повинна сприяти держава. Третім блоком моделі є протидія держави прояву криміналу у вигляді корупції, організованої злочинності, спекулятивно-посередницькій сфері, тіньовій економіці. Четвертий блок – удосконалення організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності.

Без конкретних рішень на місцях від упровадження результатів інноваційної діяльності у виробництво не можна чекати успіху.

IV. Висновки

Організаційно-економічний механізм інноваційної діяльності в аграрному секторі, на нашу думку, слід спрямувати на:

- формування конкретних інноваційних програм і проектів, фінансування яких повинно здійснюватися за рахунок державного та місцевих бюджетів, позабюджетних фондів і приватного капіталу;
- створення умов освоєння й упровадження у виробництво наукових розробок на принципах функціонування ринку науково-технічної продукції;
- створення інноваційних центрів, науково-виробничих систем, інформаційних і науково-консультаційних служб АПК;
- залучення до інноваційної діяльності потенціалу середнього бізнесу й іноземних компаній;
- формування вертикально-кооперативних та інтегрованих об'єднань у регіональних АПК;
- використання нових технологій, наприклад, застосування біодинамічних методів обробки землі, заснованих на виробництві біологічно чистих продуктів.

Список використаної літератури

1. Аграрний сектор України на шляху до євроінтеграції: монографія / [авт. кол.: М. Бетлій та ін.]; за ред. О.М. Бородіної. – Ужгород: ІВА, 2006. – 496 с.
2. Агротехнологическая политика и международная торговля: российский ас-

- пект / [Н. Карлова, И. Кобута, М. Прокопьев и др.]. – М. : ИЭПП, 2001. – 194 с.
3. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку: інформ.-аналіт. зб. / [за ред. П.Т. Саблука та ін.]. – К. : ІАЕ УААН, 2002. – Вип. 5. – С. 92.
  4. Земельний кодекс України. – Запоріжжя : Поліграф, 2001. – 100 с.
  5. Найбільший аграрно-політичний форум у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://a7d.com.ua/2009/02/page/2/>.
  6. Основні показники соціально-економічного розвитку України (2000–2008 рр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
  7. Панорама аграрного сектора України / Міністерство аграрної політики України. – К., 2008. – 72 с.
  8. Прядко О. Где будет брать деньги АПК Украины? [Электронный ресурс] / О. Прядко. – Режим доступа: <http://www.apk-inform.com/showart.php?id=69760>.

Стаття надійшла до редакції 12.05.2014.

Аникеенко В.Н. Механизм воспроизводства инновационного потенциала агропромышленного комплекса Украины

В статье доказано, что задания, стоящие перед сельским хозяйством, в современных условиях невозможно выполнить без должного участия государства в развитии инновационной деятельности и воспроизведении инновационного потенциала, которые являются фундаментом социально-экономического обновления АПК. Государственное влияние на инновационный потенциал АПК должно носить интегрированный характер, предусматривающий организационно-экономическое и технико-технологическое обновление агропромышленного производства. В качестве взаимосвязанного целого разработаны принципы влияния государственной инновационной политики на воспроизводство инновационного потенциала агропромышленного комплекса. Эти принципы реализует интегрированный подход к развитию сельского хозяйства, предполагающий смешанную модель экономического развития, сочетающую самостоятельность сельхозпроизводителей с государственным влиянием.

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, инновационный потенциал, институциональная модель, институциональные преобразования.

Anikeenko V. Reproduction of innovative potential mechanism of agriculture of Ukraine

In the article the author has shown that tasks facing agriculture in the present conditions it is impossible to perform without the proper participation of the state in the development of innovation and innovation potential of playing, which are the foundation of social and economic renewal of AIC. Government influence on the innovative potential of agribusiness should wear an integrated process with the organizational, economic and technical and technological renewal of agricultural production; as an interconnected whole, the principles of the state innovation policy impact on the reproduction of the innovation potential of agro-industrial complex. These principles are realized an integrated approach to agricultural development, suggests a mixed model of economic development that combine independence with state agricultural influence.

Meeting the challenges facing the agriculture of the country, is only possible in line of innovations, suggesting that corresponds to increasing the efficiency and competitiveness of agricultural production. Without the participation of the state can not achieve these goals. Accordingly, the state's role in the reproduction and development of innovative potential of agriculture is greatly improved through the integration of innovative process in a systematic way and create innovative infrastructure agriculture.

Organizational-economic mechanism of innovation activities and the agricultural sector should be sent to: formation of specific innovative programs and projects for which funding must be made by the state and local budgets and extra-budgetary funds and private equity; creation of conditions of development and introduction of scientific developments on the principles of operation of scientific and technical products; creation of innovation centers, research and production systems, information and scientific consulting services ADB; attract potential to innovate sized businesses and foreign companies; formation of vertically integrated and cooperative associations in the regional agribusiness; the use of new technologies such as the use of biodynamic methods of cultivation, the production of bio-based ingredients.

Key words: agro-industrial complex, innovation potential, institutional model, institutional reform.